

REFERAT Handicaprådet 2022-2025 d. 02-12-2025

Mødedato Tirsdag d. 02. december 2025 kl. 16:30

Mødested Mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Mødedeltagere Sanne Friberg, Kim Jacobsen, Selina Munch-Petersen, Lone Pihl, Bolette Kristensen, Kim Eilif Rasch Pedersen, Bente Helms, Maiken Skov Hansen, Josefine Bibi Arvidsen, Henrik Rømer Dich, Natasha Sander Mortensen, Eivind Madsen

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Ankestyrelsens Danmarkskort 2024.....	4
Handicaprådets beretning for 2025.....	11
Gensidig orientering til og fra medlemmerne og sekretariatet.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Fraværende

Afbud fra Eivind Madsen, Kim Eilif Rasch Pedersen, Natasha Sander Mortensen og Sanne Friborg.

Bemærkninger til dagsordenen

Kl. 16,30, Præsentation af Michael Mogensen leder af Børn og Læring.

Kl. 17,00, Præsentation af projekt "Skolen ved Vibegård" v/ projektleder Søren Brenøe.

Punkt 2: Ankestyrelsens Danmarkskort 2024

25/21941

Sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Formål med sagen

Kommunalbestyrelsen skal hvert år behandle Ankestyrelsens årlige ”Kommunale Danmarkskort”, som viser resultatet af de afgørelser, der i det forgangne år har været påklaget til Ankestyrelsen, jf. Retssikkerhedslovens § 79 b.

Denne sag indeholder opgørelse over klagesager på social-, børnehandicap- og voksenhandicapområdet, som Ankestyrelsen behandlede i 2024. Opgørelsen viser overordnet, at man i Bornholms Regionskommune ligger 3.9 % over landsgennemsnittet i omgørelsesprocent.

En lovændring d. 2. juni 2022 betyder, at Kommunalbestyrelsen skal beslutte, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller til Social- og Sundhedsudvalget, at

- a) Udvalget drøfter afgørelserne fra Danmarkskortet.
- b) Det anbefales til kommunalbestyrelsen, at der ikke udarbejdes handlingsplaner.
- c) Sagen sendes i høring i Handicaprådet, så svaret foreligger til Kommunalbestyrelsens behandling.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 01-12-2025

- a) Afgørelserne drøftet.
- b) Det anbefales, at der ikke udarbejdes handlingsplaner. René Danielsson kan ikke medvirke idet han ønsker handlingsplaner udarbejdet.
- c) Godkendt.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 02-12-2025

Indstillingen anbefales.

Sabine Nicoline Lyngberg kan ikke medvirke til indstillingens b), idet hun ønsker handlingsplaner udarbejdet.

Beslutning Handicaprådet den 02-12-2025

De administrative medlemmer af Handicaprådet og de to politisk udpegede medlemmer fra kommunalbestyrelsen er ikke en del af nedenstående høringssvar:

”Handicaprådet opfordrer til at der udarbejdes handlingsplaner.

Ankestyrelsens praksisundersøgelser viser, at fejlene er gennemgående - også i de sager, som ikke ankes.

Danmarkskortet viser, at sagsbehandlingen langt fra har den kvalitet, som den burde have. Kommunen tester hvor grænsen går og det rammer især dem, som ikke har overskud til at anke.

Den urimelig lange sagsbehandlingstid i Ankestyrelsen rammer handicappede og deres familier hårdt.”

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller, at

- Handicaprådet afgiver hørings svar

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen er en uafhængig klagemyndighed under Social-, Bolig- og Ældreministeriet, som er med til at afgøre klager og sikre borgerens retssikkerhed, eksempelvis i sager om støtte til børn, ældre samt i sager om arbejdsskader og sociale ydelser.

Socialområdet dækker over alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er klageadgang til Ankestyrelsen over kommunalbestyrelsens afgørelse.

Derudover fungerer Ankestyrelsen som en rådgivende instans for kommunerne, for at understøtte ensartet retspraksis på tværs af landet.

Ankestyrelsens Danmarkskort

Siden 2016 er der offentliggjort et Danmarkskort over omgørelsesprocenterne for de sager, som Ankestyrelsen behandler, i forbindelse med at borgerne klager over kommunernes afgørelser.

Danmarkskortet er inddelt i 3 dele;

Kortet for socialområdet generelt

Her indgår alle bestemmelser i serviceloven, hvor der er kommunal klageadgang. Dvs. både børneområdet og voksenområdet herunder ældre. Kortet for socialområdet generelt indeholder således de bestemmelser, der indgår i de specifikke Danmarkskort for hhv. voksenhandicapområdet og børnehandicapområdet, men derudover indgår en række andre bestemmelser på tværs af børne- og voksenområdet.

I aktivitetsdata til Danmarkskortet for socialområdet generelt er der fra 2023 tilføjet følgende nye bestemmelser fra lov om social service:

- Børn - særlige pasningstilbud § 32
- Børn - hjemmetræning § 32 a
- Børn - særlige klubtilbud § 36
- Børn - personlig hjælp og ledsagelse §§ 44-45
- Voksne - hjemmehjælp i eget hjem § 83
- Voksne - rehabilitering § 83 a
- Voksne – genoptræning § 86
- Voksne – støtte til bil § 114

Med denne udvidelse af de nye bestemmelser vil antallet af ydelsesmodtagere pr. kommune være en del højere end tidligere.

Kortet specifikt for børnehandicapområdet dækker

- Pasningstilbud, hjemmetræning m.m. §§ 32, 32a, 36, 39-40
- Merudgiftsydelse § 41
- Tabt arbejdsfortjeneste §§ 42- 43
- Personlig hjælp og ledsagelse §§ 44 - 45

Kortet specifikt for særlige bestemmelser på voksenhandicapområdet dækker

- Voksne - kontante tilskud § 95
- Voksne - borgerstyret personlig assistance § 96
- Voksne - ledsageordning § 97
- Voksne - merudgifter § 100

Klager i Ankestyrelsen

Når en klage sendes til behandling i Ankestyrelsen, er der tale om en realitetsklage. Det vil sige, at der klages over indholdet af en afgørelse. Eksempelvis kan der klages over en afgørelse om helt eller delvist afslag på tabt arbejdsfortjeneste.

Når en borger klager over en afgørelse, skal kommunen genvurdere afgørelsen ud fra oplysningerne i klagen. Hvis den oprindelige afgørelse fastholdes efter genvurdering, skal sagen inkl. klagen videresendes til behandling i Ankestyrelsen.

Ankestyrelsen har følgende handlemuligheder ved behandling af klager:

- Stadfæstelse: Styrelsen er enig i afgørelsen. Der sker ingen ændringer for den, der har klaget.
- Hjemvisning: Hvis der for eksempel mangler væsentlige oplysninger i en sag, og styrelsen ikke selv kan indhente dem, sender styrelsen sagen tilbage til kommunen. Det hedder at hjemvise en sag og betyder, at kommunen skal genoptage sagen og afgøre den på ny. Ved hjemvisning gør Ankestyrelsen opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat.
- Ændring/Ophævelse: Styrelsen er helt eller delvist uenig i afgørelsen og ændrer/ophæver den.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves, kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Det hedder det, selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen bliver ændret. Omgørelsesprocenten er derfor andelen af sager, der bliver omgjort (hjemvist, ændret eller ophævet) af Ankestyrelsen.

For uddybende læsevejledning til Danmarkskortet, læs [her](#).

Handlingsplan

Lovændring pr. 21. juni 2022 betyder, at kravene til kommunalbestyrelsernes behandling af Danmarkskortet er skærpet, for at øge det kommunalpolitiske fokus på at styrke retssikkerheden og kvalitet i kommunernes sagsbehandling på socialområdet.

Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med behandlingen efter stk. 1 tage stilling til, hvorvidt der er behov for at udarbejde en handlingsplan til styrkelse af den juridiske kvalitet i kommunens sagsbehandling. Beslutter kommunalbestyrelsen, at der ikke skal udarbejdes en handlingsplan, skal kommunalbestyrelsen orientere Ankestyrelsen herom.

Ankestyrelsen skal have tilsendt referat fra det kommunalbestyrelsesmøde, hvor Danmarkskortet er blevet behandlet. Styrelsen skal også have oplyst, hvorvidt kommunalbestyrelsen har besluttet at udarbejde en handlingsplan.

Hvis handlingsplan ikke er iværksat, skal styrelsen orienteres om baggrunden for, at kommunalbestyrelsen ikke har valgt at iværksætte en handlingsplan.

Har kommunalbestyrelsen besluttet at udarbejde en handlingsplan, skal denne ikke sendes til styrelsen.

Ankestyrelsen er opmærksom på, at der den 24. oktober 2024 er fremsat forslag om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Tilbagerulning af skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af Danmarkskortet), der vil betyde afskaffelse af de skærpede krav til kommunalbestyrelsens behandling af Danmarkskortet over omgørelsesprocenter på socialområdet, som blev indført med lov nr. 912 af 21. juni 2022.

Hvis der som følge af den foreslåede lovændring sker ændringer i kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedsloven i forhold til Danmarkskortet, vil Ankestyrelsen skrive til kommunerne om den ændrede retstilstand, og hvilken betydning det har for behandling af Danmarkskortet.

Afgørelser fra danmarkskortet 2024

Danmarkskortet på socialområdet for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har truffet 51 afgørelser for hele socialområdet i 2024.

I 24 af klagesagerne har Ankestyrelsen omgjort kommunens afgørelse. Det giver en omgørelsesprocent på 47 %.

De omgjorte afgørelser består af 7 ændrede/ophævede sager, hvilket udgør 14 % og 17 sager hvor ankestyrelsen har bedt kommunen behandle sagen på ny, svarende til 33 %.

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent på landsplan var 44,9 %.

Bornholms Regionskommune ligger således 2,1 % over landsgennemsnittet i omgørelsesprocent.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at borgerne bosat i Bornholms Regionskommune har modtaget 4342 ydelser opgjort på de pågældende paragraffer i 2023^[1].

Voksenhandicapområdet for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har truffet 6 afgørelser i 2024.

I 1 af klagesagerne har Ankestyrelsen omgjort kommunens afgørelse. Det giver en omgørelsesprocent på 17 %.

De omgjorte afgørelser består af 0 ændrede/ophævede sager og 1 sag hvor Ankestyrelsen har bedt kommunen behandle sagen på ny, svarende til 17 %.

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent på voksenhandicapområdet var i 2024 på 40,4 % på landsplan.

Bornholms Regionskommune ligger således 23,4 % point under landsgennemsnittet.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at borgerne bosat i Bornholms Regionskommune har modtaget 101 ydelser opgjort på de pågældende paragraffer i 2023.

Voksenhandicapområdets tal fordeler sig på følgende paragraffer i serviceloven (SEL); §§95, 96, 97 og § 100. Heraf hører § 95 under Center for Sundhed og Omsorg, da den vedrører praktisk hjælp og personlig pleje jf. servicelovens § 83. De øvrige paragraffer hører under Center for Familie- og Voksenindsatser.

Sagerne fordeler sig med:

1 sag på SEL § 100 (nødvendige merudgifter), hvor kommunen har fået omgjort sagen (skal behandles på ny).

3 sager på SEL § 100 (nødvendige merudgifter) hvor kommunen har fået stadfæstet afgørelsen.

1 sag på SEL § 96 (Brugerstyret personlig assistance) hvor Ankestyrelsen ikke kan behandle sagen, da klagen er indgivet for sent.

1 sag på SEL § 96 (Brugerstyret personlig assistance) hvor kommunen har fået stadfæstet afgørelsen.

1 sag som kommunen har fået omgjort/genoptaget (skal behandle sagen på ny).

Den ene sag kommunen har fået omgjort/genoptaget omhandler:

1. sag, på SEL § 100 Sagen har tidligere været stadfæstet af Ankestyrelsen. Sagen blev genoptaget af Ankestyrelsen. Afgørelse om udgifter til medicin er stadfæstet, mens kommunen på ny skal behandle udgifter vedrørende transport.

Den ene sag kommunen ikke har fået behandlet omhandler:

1. sag på SEL § 96, hvor Ankestyrelsen vurderer, at klagen er modtaget for sent. Kommunen vurderer også, at der ikke er oplysninger om særlige forhold, der kan føre til, at der kan ses bort fra klagefristen.

Børnehandicap for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har truffet 12 afgørelser i 2024.

I 8 af klagesagerne har Ankestyrelsen omgjort kommunens afgørelse. Det giver en omgørelsesprocent på 67 %.

De omgjorte afgørelser består af 1 ændret/ophævet sag, svarende til 8 % og 7 sager, hvor Ankestyrelsen har bedt kommunen behandle sagen på ny, det giver en omgørelses procent på 58 %.

Den gennemsnitlige omgørelsesprocent er 48,9 % på landsplan

Bornholms Regionskommune ligger således 18,1 % over landsgennemsnittet.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at borgerne bosat i Bornholms Regionskommune har modtaget 260 ydelser opgjort på de pågældende paragraffer i 2023.

Sagerne fordeler sig med:

2 sager på Barnets lov § 86 (nødvendige merudgifter) hvor kommunen har fået stadfæstet afgørelsen.

2 sager på Barnets lov § 86 (nødvendige merudgifter) hvor kommunen har fået omgjort sagen (skal behandle sagen på ny).

Sagerne omhandler:

1. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår hvorvidt barnets funktionsnedsættelse skal vurderes med eller uden medicin.

2. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår hvorvidt barnets funktionsnedsættelse skal vurderes med eller uden medicin.

2 sager på Barnets lov § 87 (tabt arbejdsfortjeneste) hvor kommunen har fået stadfæstet afgørelsen.

5 sager, på Barnets lov § 87 (tabt arbejdsfortjeneste) hvor kommunen har omgjort sagen (skal behandle sagen på ny).

Sagerne omhandler:

1. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår vurdering af sparede udgifter i forbindelse med tabt arbejdsfortjeneste.

2. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår hvorvidt barnets funktionsnedsættelse skal vurderes med eller uden medicin.

3. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår grundlag for at varsle nedsættelse af omfanget af tabt arbejdsfortjeneste, idet der under sagens behandling i Ankestyrelsen er fremkommet nye lægelige oplysninger.

4. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår grundlag for bevilling af tabt arbejdsfortjeneste med tilbagevirkende kraft grundet manglende vejledning.

5. sag: sagen blev omgjort og skal behandles på ny, hvad angår hvorvidt barnets funktionsnedsættelse skal vurderes med eller uden medicin.

1 sag, på Barnets lov § 87 (tabt arbejdsfortjeneste) hvor kommunen har fået omgjort sagen (Ankestyrelsen har truffet anden afgørelse og givet borgeren medhold).

Sagen omhandler:

1. sag: Ankestyrelsen har vurderet at barnet er omfattet af målgruppen.

Kommentar fra Centerchef for Familie- og Voksenindsatser vedr. de generelle tal

Center for Familie- og Voksenindsatser bemærker, at Ankestyrelsens Danmarkskort giver et indtryk af, at mange af de af centret behandlede sager, omgøres.

Når der ses på omgørelsesprocenten vedr. social- og handicapsager, er det vigtigt at skelne mellem sager behandlet i Ankestyrelsen og det samlede antal sager i kommunen. Ankestyrelsen behandler et markant lavere antal sager end kommunen, hvorfor omgørelsesprocenten skal ses i lyset heraf.

Center for Familie- og Voksenindsatser har løbende fokus på borgernes retssikkerhed og på at sikre kvaliteten af sagsbehandlingen. Endvidere er området opmærksom på Ankestyrelsens principafgørelser, undersøgelser og rapporter, og indarbejder disse i myndighedsafdelingens praksis.

Der er fra 1. september 2025 sket ændringer i regelsættet vedrørende beregning af kompensations ydelse, tidligere benævnt som nødvendige merudgifter. Der er i den forbindelse planlagt etablering af fælles læringsrum på tværs af Børn, unge og voksenområdet, med henblik på styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen og borgernes retssikkerhed.

Center for Familie- og Voksenindsatser bemærkninger for Voksenhandicapområdet

Center for Familie- og Voksenindsatser bemærker, at centeret aktuelt har en omgørelsesprocent på 17 %. Dette ligger dermed under landsgennemsnittet med 23,4 %. Der er tale om en bedring i forhold til tidligere år.

På baggrund af ovenstående, indstilles det fra voksenområdet, at der ikke udarbejdes en handlingsplan.

Center for Familie- og Voksenindsatser bemærkninger for børnehandicap:

Center for Familie- og Voksenindsatser bemærker, at centeret aktuelt har en omgørelsesprocent på 67 %. Dette ligger dermed 18,1 % over landsgennemsnittet. Der er dermed tale om dårligere resultat end landsgennemsnittet.

Det skal bemærkes at der i 2024 er sket implementering af ny lovgivning i form af Barnets lov, der har øget sagsbehandlingskravene, herunder krav om inddragelse af børnene.

Afdelingen har deltaget i et læringsforløb med Ankestyrelsen omhandlende personkredsvurderingen for handicapkompenserende ydelser i september 2025.

I forbindelse med implementering af læringsforløbet vil alle nye sager skulle personkredsvurderes på sagsmøder.

På baggrund af ovenstående, indstilles det fra børneområdet, at der ikke udarbejdes en handlingsplan.

Center for Sundhed og Omsorg for Bornholms Regionskommune

Ankestyrelsen har i 2024 ikke behandlet afgørelser efter servicelovens 95, som hører under Center for Sundhed og Omsorg.

[1] Forklaringen på at der skrives om afgørelser fra 2024, men ydelser fra 2023, er ifølge Social- og Ældreministeriet at antal ydelser er bagud med et år sammenlignet med omgørelsesprocenterne. Dette fordi at tallene for antal ydelser samme år ikke findes, når danmarkskortene udarbejdes til offentliggørelse d. 1. juli, hvilket skal ske jf. retssikkerhedsloven.

Økonomiske konsekvenser

Såfremt udvalgene beslutter at iværksætte en handlingsplan, må det forventes at det kræver øget brug af faglige ressourcer til fx kompetenceudvikling og sagsbehandling, afhængig af hvad handlingsplanens mål er.

Da centrene ikke har ressourcer afsat til dette indenfor deres eksisterende økonomiske ramme, vil udmøntningen af handlingsplanen kræve fornyet politisk behandling.

Punkt 3: Handicaprådets beretning for 2025

25/18509

Sagsgang

Handicaprådet beslutter.

Formål med sagen

Der er udarbejdet et udkast til Handicaprådets beretning for 2025. Dette lægges for Handicaprådet til godkendelse.

Indstilling

Formanden for Handicaprådet indstiller,

- At Handicaprådets beretning for 2025 godkendes og sendes til orientering til relevante samarbejdspartnere, herunder DH Bornholm, Social- og Sundhedsudvalget og kommunalbestyrelsen i Bornholms Regionskommune.

Beslutning Handicaprådet den 02-12-2025

Beretning godkendt. Vedlægges referatet.

Sagsfremstilling

Handicaprådet rådgiver kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål og behandler lokalpolitiske spørgsmål, som har betydning for mennesker med handicap.

Handicaprådet kan desuden tage spørgsmål af mere generel karakter op til drøftelse, og komme med forslag til initiativer, såvel politiske som administrative.

Med udgangspunkt i Handicaprådets opgaver jf. vedtægternes § 4, er der udarbejdet et udkast til en årsberetning for 2025.

Udkast til Handicaprådets beretning for 2025 lagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

-

Bilag

Handicaprådets beretning for 2025

Handicaprådets beretning for 2025 - endelig version

Punkt 4: Gensidig orientering til og fra medlemmerne og sekretariatet

Beslutning Handicaprådet den 02-12-2025

- Formanden takker for et godt og konstruktivt samarbejde i den indeværende periode.
- Selina Munch-Petersen, Bolette Kristensen og Bente Helms deltager i Handicappolitisk Topmøde den 10. december 2025 i Landstingssalen på Christiansborg.
- Der har den 2. december 2025 i kirkeligt regi været afholdt et møde vedrørende hjemløshed på Bornholm, herunder dialog om et herberg mv. Udsatterådet følger op på problematik vedrørende hjemløshed i den kommende valgperiode.

Punkt 5: Eventuelt

Beslutning Handicaprådet den 02-12-2025

Intet.